

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS TZAV • MAAMAR 5

ענין שבעת ימי המילואים הנה לכאורה אינו מובן...

Le sujet des sept jours des Milouïm

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/tzav/5/

1 ענין שבעת ימי המילואים הנה לכאורה אינו מובן איך בחי' אור החמה קאי על בחי' הנקי נער עליון דאצילות,

La question des sept jours des Milouim (de l'inauguration) se pose ainsi : à première vue, on ne comprend pas comment le niveau de « la lumière du soleil (chama) » peut désigner le niveau appelé le « jeune homme » (na'ar) supérieur du Monde d'Atsilout (Émanation),

שהוא למטה מבחי' חתן כמשי"ל [כמה שכתוב לעיל] והלא מקרא מלא כתיב לשמש שם אהל בהם והוא כחתן הרי דשמש הוא בחי' חתן וכמ"ש ר"פ בהעלותך קמ"ח ב'.

alors qu'il est inférieur au niveau de « l'époux », comme expliqué plus haut. Pourtant, un verset explicite dit bien : « Il a placé dans les cieux une tente pour le soleil, et celui-ci est comme un époux » ; le soleil est donc le niveau de « l'époux », comme il est écrit au début de la paracha Beha'alote-kha, [folio] 148b.

אך הענין דשמש הוא בחי' ז"א והרמ"ז [והרב משה זכות] שם כ' [כתב] שהוא אור הז"א שמצד אבא כי אור הוא בחכמה וזהו בחי' חתן ובחי' אז יבקע כשחר אורך כו'.

Mais voici l'explication : le shemesh est le niveau de Zeir Anpin (les attributs émotionnels) ; et le Ramaz (Rabbi Moché Zacuto) écrit à cet endroit qu'il s'agit de la lumière de Zeir Anpin provenant du côté d'Abba ('Hokhma), car la « lumière » relève de 'Hokhma. C'est là le niveau de « l'époux », ainsi que le niveau de « Alors ta lumière jaillira comme l'aurore », etc.

אמנם נודע דז"א דאצילות מקנן ביצירה ואז נקי נער וכמ"ש בענין הכרובים אזי נקראו זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] אנפי זוטרי בגמרא כו' ע"ש.

Cependant, il est connu que Zeir Anpin d'Atsilout « niche » en Yetsira ; il est alors appelé na'ar (« jeune homme »), comme il est écrit à propos des chérubins : ils sont alors appelés, dans la Guemara, « petits visages » (anpei zutrei), etc. Voir là-bas.

2 ולכן א"ש [אתי שפיר] דאור הלכנה ואור החמה הנז' [הנוכח] כאן בפסוק זה דוהי' [דוהיה] אור הלכנה כו' הן בחי' ב'

Il est donc bien compris que la lumière de la lune et la lumière du soleil mentionnées ici, dans ce verset : « La lumière de la lune sera », etc., correspondent aux deux

נערים דכן פי בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] בישעיה דמיירי הפסוק בזו"נ [בזעיר אנפין ונוקבא] כשמתלכשים ביצירה ועשיי [ועשיה], והטעם שפי' כן אי"ש [אתי שפיר] עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בפרדס בערך חמה שיש חילוק בין לשון שמש לחמה

«jeunes gens»: car c'est ainsi que cela est expliqué dans le Likkutei Torah de l'Ari zal sur Isaïe : le verset parle de Zeir Anpin et de Noukva lorsqu'ils sont revêtus en Yetsira et en Assiya. La raison pour laquelle cela est expliqué ainsi devient claire à la lumière de ce qui est écrit dans le Pardes, à l'entrée «chamah»: il y a une différence entre le mot shemesh et le mot chamah :

כי מצד הימין נקי שמש צדקה ומרפא בכנפיה ומצד השמאל נקי חמה בסוד חמימות האש של הגבורה כו'

du côté droit, il est appelé shemesh, «un soleil (shemesh) de justice, avec la guérison dans ses ailes», et du côté gauche, il est appelé chamah, selon le mystère de la chaleur du feu de Guevoura (retenue), etc.

ונודע דמדת הגבורה הוא בחי' צמצום דהיינו כשנמשך להאיר בבי"ע שצ"ל ע"י צמצום ע"ד צמצום שכינתו בין בדי ארון.

Et l'on sait que l'attribut de Guevoura est le niveau du tsimtsoum (contraction): c'est-à-dire que, lorsque [la lumière] est attirée pour éclairer Béria, Yetsira et Assiya, cela doit se faire par le tsimt-soum, à la manière de : «Il contracta Sa Chekhina entre les barres de l'Arche.»

3 ובמ"א נתבאר ענין החילוק בין שמש לחמה כי השמש הוא המאור עצמו שממנו נמשך ומתפשט הזיו להאיר על הארץ.

Ailleurs, la différence entre shemesh et chamah a été expliquée : le shemesh est le luminaire lui-même, d'où le rayonnement est attiré et se répand pour éclairer la terre.

וחמה אינו השמש עצמה רק הוא לשון חמימות דהיינו מה שהוא מחומם מחמת השמש והיינו הארת הז"א מה שנמשך להאיר בבי"ע.

Chamah, en revanche, n'est pas le soleil lui-même ; c'est plutôt un terme qui désigne la chaleur (chamimout), c'est-à-dire ce qui est réchauffé par le soleil. Il s'agit du rayonnement de Zeir Anpin, qui est attiré pour éclairer Béria, Yetsira et Assiya.

4 ולכן אי"ש [אתי שפיר] דבחינה זו נקי נער והיינו בחי' נער עליון כו' משא"כ בחי' שמש נקי כחתן שהוא עצמיות ז"א שבאצילות.

Il est donc bien clair que ce niveau est appelé na'ar («jeune homme»), c'est-à-dire le niveau du «jeune homme» supérieur, etc., tandis que le niveau du shemesh est appelé «comme un époux», car il est l'essence même du Zeir Anpin d'Atsilout.

ועפ"י [ועל פי זה] יובן יותר ענין שהעלייה הוא להיות שבעתים כאור שבעת הימים, כי הנה פי' וענין בחי' ומדרגת ב' בחי'נערים היינו שבהן

À la lumière de cela, on comprendra mieux en quoi consiste l'élévation : devenir «sept fois plus éclatant, comme la lumière des sept jours». En effet, le sens et la portée du niveau et du rang des deux niveaux de «jeunes hommes», c'est qu'en eux

ועל ידן הוא התקשרות והתחברות האור מא"ס ב"ה המלוכש באצילות לנבראים וכמו אור החמה ואור הלבנה שהן מאירים לארץ ולדרים עליה כו'.

s'opèrent la liaison et l'union de la lumière de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, qui est revêtue dans Atsilout, avec les êtres créés ; de même que la lumière du soleil et celle de la lune éclairent la terre et ceux qui l'habitent, etc.

דהנה באמת אין ערוך כלל בין הנבראים שהם בעלי גבול ותכלית לגבי האור המלוכש בע"ס [בעשר ספירות] דאצילות שהוא בחי' א"ס וא"כ מאחר שאין ערוך ביניהם איך יומשך האור והחיות מאצילות לבי"ע

Car, en vérité, il n'y a absolument aucune commune mesure entre les êtres créés, qui sont limités et finis, et la lumière revêtue dans les Dix Séfirot d'Atsilout, qui est du niveau de l'Infini. Dès lors, puisqu'il n'y a aucune commune mesure entre eux, comment la lumière et la force vitale peuvent-elles être attirées d'Atsilout vers Béria, Yetsira et Assiya ?

אלא שזהו ע"י בחי' צמצומים שבתחלה נתצמצם האור המלוכש בז"א ונקי שמש להיות מאיר בבחי' צמצום

Cela se fait toutefois au moyen de contractions (tsimtsumim) : tout d'abord, la lumière revêtue dans le Zeir Anpin, appelée shemesh, subit une contraction afin de rayonner selon un mode contracté ;

והוא אור החמה ונקי נער עליון והוא נער את בני בלהה כו' ואח"כ נמשך מבחי' זו ומתלבש בבחי' מלי שהוא בחי' פני לבנה

c'est la lumière de la chamah, appelée le «jeune homme» supérieur: «il était un jeune homme (na'ar) parmi les fils de Bilha», etc. Ensuite, [la lumière] est attirée depuis ce niveau et revêtue dans le niveau de Mal'hout (souveraineté), qui est le niveau de la «face de la lune»,

דהיינו מקור ב"ע שבאצילות והוא בחי' נער הב' והן הן ג"כ ב' הכרובים, ועמ"ש בד"ה ששת ימים תאכל מצות בענין שני הבחינות דים ויבשה שבבחי' מלכות דאצילות

c'est-à-dire la source de Béria, Yetsira et Assiya qui se trouve dans Atsilout; tel est le niveau du second «jeune homme». Ce sont aussi les deux chérubins. Voir également ce qui est écrit dans le discours commençant par «Six jours, tu mangeras des matsot», au sujet des deux niveaux de la mer et de la terre ferme dans le niveau de Mal'hout d'Atsilout,

שהוא ג"כ להיות שהמלכות מחברת אור האצילות בב"ע והממוצע צ"ל בו שני בחינות בחי' תחתונה שבאצילות ושרש ומקור דבי"ע

ce qui s'explique également par le fait que Mal'hout relie la lumière d'Atsilout à Béria, Yetsira et Assiya; or, un intermédiaire doit comporter deux aspects: le niveau inférieur d'Atsilout, ainsi que la racine et la source de Béria, Yetsira et Assiya.

וזהו ענין ים וארץ כו' ע"ש ומשם יובן ג"כ לענין ב' בחי' נערים המבואר כאן.

Voilà ce qu'il en est de la mer et de la terre, etc. Voir là-bas. On comprendra également à partir de là ce qu'il en est des deux niveaux de «jeunes gens» exposés ici.

5 והנה כמו שאין ערוך ב"ע לאצילות כן ויתר מכן אין ערוך אצילות לגבי א"ס ב"ה

Or, de même que Béria, Yetsira et Assiya sont sans commune mesure avec Atsilout, Atsilout est, à plus forte raison, sans commune mesure avec l'Infini, béni soit-Il.

ולכן כדי שיהיה התלבשות אור א"ס ב"ה מלמעלה מהאצילות מבחי' א"ק [אדם קדמון] באצ"י הוא ג"כ ע"י בחי' צמצומים וכמ"ש בכינונים ח"ב [חלק ב'] פ"ט בהג"ה [בהגהה] שע"י צמ צומים אלו יוכל להאיר באצילות ואור זה נקי אור שבעת הימים

C'est pourquoi, pour que la lumière de l'Infini, béni soit-Il, venant d'au-dessus d'Atsilout, du niveau d'Adam Kadmon, puisse se vêtir dans Atsilout, cela aussi se fait par des contractions, comme il est écrit dans Beinonim [Tanya], partie II, chapitre 9, dans la glose: que ces contractions permettent à la lumière de briller dans Atsilout. Cette lumière est appelée «la lumière des sept jours»,

כי הוא בחי' מלי' דא"ק [דאדם קדמון] שנעשה עתיק לאצילות כמו שמלי' דאצי' נעשה עתיק לבריאה כו' והז"ת [והז' תחתונות] המתלבשים בא"א דאצילות נקי' שבעת הימים והג"ר [והג' ראשונות] נקי' אור שבעת הימים.

car elle est le niveau de Mal'hout d'Adam Kadmon, qui devient Atik («l'Ancien des jours») pour Atsilout, tout comme Mal'hout d'Atsilout devient Atik pour Béria, etc. Les sept Séfirot inférieures, qui se vêtent dans Arikh Anpin d'Atsilout, sont appelées «les sept jours», et les trois premières Séfirot sont appelées «la lumière des sept jours».

6 והוא ג"כ ענין ב' הבחי' שיש בהממוצע כו' כנ"ל, והנה בוודאי אין ערוך כלל וכלל בחי' אור החמה ואור הלבנה

Cela aussi relève des deux aspects présents dans l'intermédiaire, etc., comme indiqué plus haut. Or, il n'y a assurément aucune comparaison, absolument aucune, entre le niveau de la lumière du soleil et celui de la lumière de la lune,

שהם הארת האצילות לבי"ע לגבי אור שבעת הימים שהוא הארת המאציל א"ס ב"ה בא"א דאצילות ובכל הע"ס [העשר ספירות] דאצילות וכנודע,

qui sont le rayonnement d'Atsilout vers Béria, Yetsira et Assiya, tandis que la lumière des sept jours est le rayonnement de l'Émanateur, l'Infini, béni soit-Il, dans Arikh Anpin d'Atsilout et dans les dix Séfirot d'Atsilout, comme on le sait.

ולכן בחי' אור החמה ואור הלבנה נקי' בחי' נערים שהוא בחי' צמצום וקטנות, משא"כ בחי' כתר דאצילות נקי' עתיק יומין ושער רישיה כעמר נקא כו'.

C'est pourquoi le niveau de la lumière du soleil et celui de la lumière de la lune sont appelés le niveau des « garçons », qui est celui de la contraction et de la petitesse ; en revanche, le niveau de Kéter (la Couronne) d'Atsilout est appelé « l'Ancien des jours » (Atik Yomin), et « les cheveux de Sa tête étaient comme de la laine pure », etc.

אמנם לעתיד בב"א [במהרה בימינו אמין] שיהיה עליית העולמות ויתעלו בי"ע להיות ממש במדרגת האצי' דעכשיו ויותר וכמ"ש וישם מדברה כעדן,

Cependant, dans le Temps à venir, bientôt et de nos jours, amen, lorsque les mondes s'élèveront et que Béria, Yetsira et Assiya seront élevées pour atteindre véritablement le rang de l'Atsilout actuel, et même au-delà, comme il est écrit : « Il fera de son désert un Éden »,

לכן יהיה אור הלבנה ואור החמה שהם הארת אלקות המאיר בבי"ע יהיו במדרגה נפלאה יותר מבחי' אור שבעת הימים שהוא האור והגילוי המאיר עכשיו מהמאציל אי"ס ב"ה באצילות,

la lumière de la lune et la lumière du soleil, qui sont le rayonnement de la divinité brillant dans Bé-ria, Yetsira et Assiya, seront donc d'un rang bien plus merveilleux que le niveau de la lumière des sept jours, c'est-à-dire la lumière et la révélation qui brillent actuellement de l'Émanateur, l'Infini, béni soit-Il, dans Atsilout.

והיינו כי אור החמה שהוא יסוד דאצילות בחי' יוסף שנק' נער יתעלה להיות בבחינת ומדרגת יסוד דא"ק [דאדם קדמון] שהוא המשפיע לבחי' מלי' דא"ק [דאדם קדמון] שנעשה עתיק לאצי' הנק' אור שבעת הימים כו'

Cela signifie que la lumière du soleil, qui est Yessod d'Atsilout, le niveau de Yossef, appelé na'ar (« garçon »), s'élèvera pour atteindre le niveau et le rang de Yessod d'Adam Kadmon, lequel donne au niveau de Mal'hout d'Adam Kadmon, qui devient Atik pour Atsilout [et] est appelé « la lumière des sept jours », etc.

(והיינו ג"כ פנימיות עתיק כמ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] בפ' כי תשא דקפ"ח ע"ב בפ"י כאור שבעת הימים ויש ראייה לפירושו ממ"ש ברבות דפי' כאור שבעת הימים היינו אור הגנוז כדלקמן ובחי' אור הגנוז זהו ענין ופני לא יראו והיינו פנימיות אבא שהוא פנימיות עתיק).

(Cela correspond aussi à la dimension intérieure de l'Atik, comme l'écrit le Ramaz dans la paracha Ki Tissa, folio 188b, en expliquant « comme la lumière des sept jours ». Une preuve de son explication se trouve dans ce qui est écrit dans le [Midrach] Rabba : « comme la lumière des sept jours » désigne la lumière cachée, comme on le verra plus loin. Le niveau de cette lumière cachée correspond à « mais Ma face ne sera pas vue », et c'est la dimension intérieure d'Abba, qui est la dimension intérieure de l'Atik.)

ובמ"א נתבאר שזהו ענין מלך השמיני הדר שהוא למעלה מהשבירה והתיקון שהוא בחי' המתקן עולם התהו להיות בבחי' תיקון כו',

Ailleurs, il a été expliqué que cela correspond au huitième roi, Hadar, qui se situe au-dessus du brisement et de la rectification (tikoun), car il est le niveau qui rectifie le Monde de Tohou pour le faire accéder à l'état de tikoun, etc.

ועיין מזה לקמן ע"פ למנצח על השמינית ואור הלכנה יהיה ג"כ כאור החמה ועיין בע"ח [בעץ חיים] שער א"א פ"ב [פרק ב'].

Et voyez à ce sujet plus loin, sur le verset «Au chef des chantres, sur la huitième». Et la lumière de la lune sera aussi comme la lumière du soleil. Voyez également Etz Chaim, Shaar Arich Anpin, chapitre 2.

7 וזהו נערים פני זקנים ילבינו שיתעלה למעלה מבחי' ומדרגת זקנים דעכשו כנ"ל. ועי"ל [ועוד יש לומר] עפמ"ל [על פי מה שכתוב לעיל] בשה"ש [בשיר השירים] בדי"ה שחורה אני דלפעמים כתיב ושער רישיה כעמר נקא ולפעמים כתיב קוצותיו תלתלים שחורות כעורב

C'est [le sens de] « Les jeunes blanchiront le visage des anciens » : [le jeune] s'élèvera au-dessus du niveau et du rang des « anciens » de l'époque présente, comme mentionné plus haut. On peut encore l'expliquer à la lumière de ce qui a été écrit plus haut, dans Chir Hachirim, dans le discours qui commence par « Je suis noire » : il est parfois écrit « et les cheveux de Sa tête étaient comme de la laine pure », et parfois « Ses boucles sont ondulées, noires comme un corbeau »,

והוא ענין ההלכות שבמ"ע [שבמצות עשה] ושבמצות ל"ת [לא תעשה] כו', וזהו ג"כ ענין נערים וזקנים כי הזקן היינו שהלבינו שערותיו משא"כ הנערים הם שחורי הראש שחורות כעורב

et cela désigne les lois (halakhot) des commandements positifs et des commandements prohibés, etc. C'est également ce que désignent les « jeunes » et les « anciens » : l'ancien est celui dont les cheveux ont blanchi, tandis que les jeunes ont les cheveux noirs, « noirs comme un corbeau ».

וכן למטה בימי הנערות שיש רתיחת הדמים והיצה"ר [והיצר הרע] מפתה אותו לרדוף אחר תאוותיו וחמדותיו צריך התגברות יתירה להיות סור מרע ולאתכפיא לסט"א [לסטרא אחרא] ולקדש א"ע [את עצמו] במותר לו.

Il en va de même ici-bas : dans les années de jeunesse, lorsque le sang est en ébullition et que le mauvais penchant incite à poursuivre ses convoitises et ses désirs, il faut une force particulière pour « s'écarter du mal », soumettre la sitra a'hra (l'autre côté) et se sanctifier même dans ce qui est permis.

8 וזהו ונערים פני זקנים ילבינו שע"י קיום מל"ת [מצות לא תעשה] נמשך לע"ל [לעתיד לבוא] גילוי בחי' עליונה יותר מבחי' ההמשכה דשער רישי' [רישיה] כעמר נקא והיינו מש"ש [מה שכתוב שם] שחורה אני ונאווה כו' כיריעות שלמה מקור הלבנונית בחי' והלבנון כו'.

C'est là [le sens de] «et les jeunes blanchiront le visage des vieillards»: par l'observance des commandements négatifs, se révèle dans le Temps à venir un niveau supérieur à celui du flux suscité par «les cheveux de Sa tête étaient comme de la laine pure». C'est ce qui est écrit là: «Je suis noire, mais belle... comme les tentures de Chlomo»: la source de la blancheur (lavnout), le niveau de «et le Liban», etc.

9 ובזה יובן מ"ש חנוך לנער ע"פ דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנו ומבואר הקושיא בבינונים בחינוך קטן דמדכתיב ע"פ דרכו כו'

On comprendra ainsi ce qui est écrit: «Éduque le jeune garçon selon sa voie; même lorsqu'il vieillira, il ne s'en écartera pas.» La question est expliquée dans les Beinonim [Tanya], dans Chinnuch Katan: puisqu'il est écrit «selon sa voie», etc.,

וא"כ מאי מעליותא כו', ולפי הנ"ל א"ש [אתי שפיר] דעם היות שימי הנערות הם מוחין דקטנות לגבי ימי הזקנה.

quelle en est donc la vertu? etc. D'après ce qui précède, cela s'explique bien: bien que les jours de la jeunesse relèvent d'un intellect restreint (mo'hin de-katnout) par rapport aux jours de la vieillesse,

אך מעלת האתכפיה אז בהיותו בימי הנערות בזמן שהוא בכחו ועצמיותו ורתיחת דמו הוא ממשך
néanmoins, le mérite de l'iskafya à cette époque, lorsqu'il est dans les jours de sa jeunesse, au moment où il est dans toute sa force et sa vigueur, et où son sang bouillonne, est qu'il fait descendre

מבחי' עליונה ביותר כנ"ל עד שהארה זו תעמוד לו לעולם גם כי יזקין כו' ועמ"ש במ"א ע"פ אז תשמח בתולה במחול ובחורים וזקנים יחדיו:

d'un niveau extrêmement élevé, comme indiqué plus haut, de sorte que cette illumination demeure en lui pour toujours, «même lorsqu'il vieillira», etc. Voir aussi ce qui est écrit ailleurs à propos du verset: «Alors la jeune fille se réjouira dans la danse, et les jeunes hommes et les vieillards ensemble.»

10 ב ועייל [ועוד יש לומר] בפ"י והיה אור הלכנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כו' כי הנה כתיב

שמש ומגן הוי' אלקים שם הויה נק' שמש ושם אלהים נק' מגן

2. On peut encore expliquer « La lumière de la lune sera comme la lumière du soleil, et la lumière du soleil sera sept fois plus intense », etc. : car il est écrit : « Car Havaya Elokim est un soleil et un bouclier. » Le Nom Havaya est appelé « soleil », et le Nom Elokim est appelé « bouclier »,

והוא ג"כ בחי' לבנה ולע"ל [ולעתיד לבוא] כתיב והיה הוי"ה לי לאלקים והיינו ע"י גילוי עצמות אור א"ס שלמעלה מעלה משם הוי'

et il est également le niveau de la lune. Au sujet du Temps à venir, il est écrit : « Et Havaya sera pour moi comme Elokim » ; c'est-à-dire par la révélation de l'essence même de la Lumière infinie (Or Ein Sof), qui est infiniment au-dessus du Nom Havaya ;

ואזי יהיה שם הוי' לגבי הגילוי שמעצמות אור א"ס כמו עכשיו שם אלקים לגבי שם הוי'

et alors le Nom Havaya, par rapport à la révélation issue de l'essence de la Lumière infinie, sera comme le Nom Elokim aujourd'hui par rapport au Nom Havaya.

וזהו ענין והיה אור הלכנה דלעתיד שהוא שם אלקים דלעתיד יהיה כאור החמה דהיינו שם הוי' כמ"ש והיה הוי' לי לאלקים ופ"י

C'est là le sens de « Et la lumière de la lune sera » au Temps à venir : le Nom Elokim du Temps à venir sera « comme la lumière du soleil », c'est-à-dire le Nom Havaya, comme il est écrit : « Et Havaya sera pour moi comme Elokim. » Explication :

כי שם אלקים היינו יחוי"ת [יחודא תתאה] מקור דבי"ע הנק' מדת לילה ולכן נק' אור הלכנה ולעתיד יהיה

car le Nom Elokim désigne l'unité inférieure (yi'houda tata'a), la source de Béria, Yetsira et Assiya, appelée « l'attribut de la nuit » ; c'est pourquoi il est appelé « la lumière de la lune ». Et au Temps à venir, il sera

כמו אור החמה מדת יום יחודא עילאה ואור החמה מדת יום דלעתיד יחוי"ע [יחודא עילאה] יהיה שבעתים כאור שבעת הימים בחי' עתיק כנ"ל.

comme la lumière du soleil, l'attribut du jour, l'unité supérieure (yi'houda ila'a). Et « la lumière du soleil », l'attribut du jour du Temps à venir, l'unité supérieure, « sera sept fois plus intense, comme la lumière des sept jours » : le niveau d'Atik, comme mentionné précédemment.

11 וזהו מ"ש ברבות בא ס"פ י"ח ע"פ ליל שמורים הוא לה' בעוה"ז עשה להם נס כלילה שהיה נס עובר

C'est ce qui est écrit dans le [Midrach] Rabba, Bo, à la fin du chapitre 18, au sujet du verset « C'est une nuit de veille pour D.ieu » : dans ce monde, Il accomplit pour eux un miracle pendant la nuit, car ce fut un miracle éphémère ;

אבל לע"ל [לעתיד לבוא] הלילה נעשה יום שנאמר והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים וגו'

mais, dans le Temps à venir, la nuit devient jour, ainsi qu'il est dit : « La lumière de la lune sera comme la lumière du soleil, et la lumière du soleil sera sept fois plus éclatante », etc.,

כאור שברא הקב"ה בתחלה וגנזו בג"ע [בגן עדן] ומה שהלילה נעשה יום היינו כנ"ל שבחינת בי"ע יהיה לעתיד כמו בחי' אצילות ועמ"ש סד"ה והיה מספר בניי [בני ישראל] בענין כי גדול יום.

comme la lumière que le Saint béni soit-Il créa au commencement et qu'Il dissimula dans le Gan Eden. Et le fait que la nuit devienne jour signifie, comme indiqué plus haut, que le niveau de Béria, Yetsira et Assiya sera, dans le Temps à venir, comme celui d'Atsilout. Voir aussi ce qui est écrit à la fin du discours qui commence par « Le nombre des enfants d'Israël sera », au sujet de « car grand est le jour ».

12 וזהו ג"כ ענין משמח חתן וכלה ומשמח חתן עם הכלה כי בחי' אור החמה נק' חתן לשמש שם אהל בהם והוא כחתן כנ"ל והלבנה המקבלת מהשמש היא בחי' כלה וכמ"ש בד"ה לסוסתי.

C'est aussi le sens de « Qui réjouit le marié et la mariée » et de « Qui réjouit le marié avec la mariée » : car le niveau de la lumière du soleil est appelé « marié » — « Il a placé en eux une tente pour le soleil, et celui-ci est comme un marié », comme mentionné plus haut ; et la lune, qui reçoit du soleil, est le niveau de la « mariée », comme il est écrit dans le discours qui commence par « À ma cavale ».

13 והנה בתחלת הבריאה כתיב ויעש אלקים את שני המאורות הגדולים ואח"כ נתמעטה הלבנה ובכל חדש נחשך אורה ומתחדשת בכל ר"ח [ראש חודש] דוגמת הכלה שיש לה בכל חדש עת נדתה שמתרחקת מבעלה ואח"כ מיטהרת

Or, au commencement de la création, il est écrit : « D.ieu fit les deux grands luminaires » ; puis la lune fut diminuée, et chaque mois sa lumière s'obscurcit avant de se renouveler à chaque Roch 'Hodech, à l'image d'une mariée qui, chaque mois, connaît la période de sa nidda, durant laquelle elle se tient éloignée de son époux, puis devient pure.

ועל זמן שמתקרבת ומתייחדים שמשא וסיהרא שהוא בחי' כי הוי' הוא האלקים זהו ענין משמח חתן וכלה אכן לעתיד שתתחדש ותתעלה הלבנה להיות

Et le moment où elle se rapproche et où le soleil et la lune (chimcha vesihara) s'unissent, ce qui correspond au niveau de «Havaya est Elokim», est celui de «Celui qui réjouit le marié et la mariée». Mais, dans les temps futurs, lorsque la lune sera renouvelée et élevée au point de devenir

כמו שהיתה קודם המיעוט בבחי' שני המאורות הגדולים שוין בקומתן ע"ז נאמר משמח חתן עם הכלה בהשוואה אחת.

comme elle l'était avant sa diminution, dans l'état des «deux grands luminaires», égaux en stature, à ce sujet il est dit : «Celui qui réjouit le marié avec la mariée», dans une mesure égale.

(ועיין מענין שני המאורות הגדולים בפרשה בראשית דף כ' ע"א ומענין והיה אור הלבנה כו' ברכות בא פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו] קלא"ד. גבי החדש הזה לכם. וס"פ ויקהל.)

(Et voyez, au sujet des deux grands luminaires, Parachat Berechit, folio 20a ; et au sujet de «La lumière de la lune sera», etc., dans le [Midrach] Rabba, Bo, chapitre 15, [folio] 131d, à propos de «Ce mois-ci sera pour vous» ; et à la fin de Parachat Vayakhel ;

נשא פיי"ג גבי עתודים שבקרבן נחשון ס"פ פנחס סוף קהלת רבה בפסוק ומתוק האור זח"א [זהר חלק א] ל"ד א' ע' [עייין] ב' קל"א א' קפ"א ב' ח"ב [חלק ב'] ד"י [די יסודות] ע"א רכ"א ב' רל"א סע"א [סוף עמוד א] ר"מ ע"א ח"ג [חלק ג'] נ"ו א' קע"ח ב')

Nasso, chapitre 13, à propos des boucs de l'offrande de Nachchon ; la fin de Parachat Pin'has ; la fin de Kohelet Rabba, sur le verset «La lumière est douce» ; le Zohar, partie I, 34a, 70b, 131a, 181b ; partie II, folio 10a, 221b, la fin de 231a, 240a ; partie III, 56a, 178b.)

ובשל"ה [ובשני לוחות הברית] בהקדמת בית דוד בד"ה השער הזה וזהו ענין בתולה נשאת ליום הרביעי שבו נתלו המאורות שהיו בבחי' שני המאורות הגדולים ואח"כ נתמעטה הירח ביום הנז' [הנוכח].

Et dans le Chlah, dans l'introduction «Beit David», au passage commençant par «Cette porte». Et voici le sens de «Une vierge est mariée le quatrième jour» : c'est le jour où les luminaires furent suspendus, alors qu'ils étaient dans l'état des «deux grands luminaires» ; puis, ce même jour, la lune fut diminuée.

אך כי נפילתי קמתי בבחי' משמח חתן וכלה ולעתיד מהרה ישמע כו' יהיו שוין בקומתן ע"כ הוא ליום הרביעי דוקא ועמ"ש בד"ה מי מנה בענין ומספר את רובע כו':

Mais « bien que je sois tombée, je me suis relevée », dans l'état de « Celui qui réjouit le marié et la mariée » ; et, dans les temps futurs, « Qu'on entende bientôt », etc., ils seront égaux en stature. C'est pourquoi cela a lieu précisément le quatrième jour. Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Qui a compté », au sujet de « et a dénombré le quart », etc.

14 ג והנה עפ"י [על פי זה] יובן מעט מזער ענין שבעת ימי המילואים ועיין מזה ברכות ר"פ שמיני ובקהלת

בפסוק תן חלק לשבעה וגם לשמנה ובוהר בפי' שמיני דל"ז ע"א ע"פ כי שבעת ימים

3. À présent, à la lumière de ce qui précède, on comprendra quelque peu la question des sept jours des Milouïm. Voir à ce sujet le Midrach Rabba, au début de la paracha Chemini, ainsi que Kohelet [Rabba], sur le verset : « Donne une part à sept, et aussi à huit », et le Zohar, paracha Chemini, folio 37a, à propos de « Car sept jours (chivat yamim)... »

ימלא את ידכם בשבעת ימים מיכעז ליה ופי' הרמ"ז [הרב משה זכות] דהקושיא הוא דאם הפי' שבשבעת ימים אלו ימלא הקב"ה את ידם הל"ל [הוה ליה למימר] בשבעת או שבעה ימים ימלא כו'

« Il remplira vos mains » : « Il aurait fallu dire : “en sept jours” (bichivat yamim) ! » Le Ramaz explique que la question est la suivante : si le sens est que, durant ces sept jours, le Saint béni soit-Il remplira leurs mains, il aurait fallu dire « durant les sept » (bichivat), ou bien « sept jours (chiv'a yamim) Il remplira... », etc.

אלא זכאין אינון כהנא כו' ומשיחין במשח רבות קודשא כו' והאי משח רבות הוא כללא דכל שבעה כו' ובג"כ שבעת ימים ימלא כו'.

Mais : « Heureux sont les prêtres », etc., « ils sont oints de la sainte huile d'onction », etc. « Cette huile d'onction est ce qui englobe les sept », etc. « C'est pourquoi : “sept jours Il remplira” », etc.

15 וכ"ה עוד בפי' אמור דפ"ט ע"א ההוא שמן עילאה כו' דאשלים לכל שבעה יומין כו' כי שבעת ימים ימלא כו' ע"ש.

On trouve encore la même idée dans la paracha Emor, folio 89a : « cette huile suprême », etc., « qui complète les sept jours », etc., car « il remplira pendant sept jours », etc. Voir là-bas.

ור"ל [ורוצה לומר] דימלא קאי על ההוא שמן עילאה כוי שבו נמשחו הכהנים שהוא הממלא ומשלים השבעה יומין ומהם נמשך מילוי ושלמות וחינוך הכהנים כוי.

Cela signifie que «il remplira» se rapporte à «cette huile suprême», etc., avec laquelle les prêtres furent oints : c'est elle qui remplit et complète les sept jours, et c'est d'eux que proviennent le remplissement, l'accomplissement et l'inauguration (hinoukh) des prêtres, etc.

16 והענין עפמ"ש [על פי מה שכתוב] כפי בראשית דלי"ד ע"א ע"פ והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים מאן שבעת הימים אלין אינון שבעה יומין דבראשית.

L'explication s'appuie sur ce qui est écrit dans la paracha Bereichit, folio 34a, à propos de : «La lumière de la lune sera comme la lumière du soleil, et la lumière du soleil sera sept fois plus intense, comme la lumière des sept jours»: «Quels sont ces "sept jours"? Ce sont les sept jours de Bereichit.»

רבי יהודה אמר אלין שבעת ימי המילואים מלואים ודאי כוי ואתהדר באשלמותיה ולא אתפגים סיהרא כוי,

«Rabbi Yehouda dit: Ce sont les sept jours des Milouïm, véritablement des "compléments"», etc., «et elle retrouva sa plénitude, et la lune ne fut pas entachée», etc.

הרי מזה מובן דשבעת ימי המילואים הם שייכים לבחי' ומדרגת אור שבעת הימים הנ"ל והן ג"כ ענין שבעת ימי בראשית כמש"ל [כמה שכתוב לעיל].

Il ressort donc de là que les sept jours des Milouïm relèvent du niveau et du degré de «la lumière des sept jours» mentionnée plus haut, et qu'ils correspondent également aux sept jours de Bereichit, comme expliqué précédemment.

17 והענין כי בשבעת ימי בראשית קודם חטא אדה"ר [אדם הראשון] היו העולמות במעלה עליונה יותר הרבה שהרי הגי"ע [הגן עדן] היה אצל אדה"ר [אדם הראשון] תמורת עוה"ז אצלינו, א"כ מה שאצלינו

L'explication est la suivante : durant les sept jours de la Création, avant la faute d'Adam, le premier homme, les mondes se trouvaient à un rang bien supérieur. En effet, le Gan Eden tenait pour Adam la place que ce monde tient pour nous. Si donc, pour nous,

הוא קיבול שכר עד שאמרו מוטב דלידייניה וליתי לעלמא דאתי היה זה אצל אדה"ר [אדם הראשון] קודם החטא למקום משכן העבודה ועד"ז היו כל העולמות במעלה עליונה

ce qui est le lieu de la réception de la récompense, au point qu'on a dit : « Mieux vaut qu'il soit jugé et qu'il accède au Monde futur », était pour Adam, avant la faute, le lieu où se déployait le service [divin]. De même, tous les mondes se trouvaient à un rang exalté,

יותר, וכמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] ס"פ בראשית ובפע"ח [ובפרי עץ חיים] שער השבת פכ"ג שעולם הבריאה היה במקום ז"א דאצילות ואחר כך במקום בינה דאצילות כו' וז"א דאצי' במקום א"א כו'.

davantage [qu'aujourd'hui], comme il est écrit dans le Likkutei Torah de l'Ari zal, à la fin de la paracha Berechit, et dans le Pri Etz Chaim, Chaar HaChabbat, chapitre 23 : le Monde de Béria se trouvait à la place du Zeir Anpin d'Atsilout, puis à celle de la Bina d'Atsilout, etc., et le Zeir Anpin d'Atsilout à la place d'Arich Anpin, etc.

18 ולכן א"ש [אתי שפיר] מ"ש האריז"ל [האריז"ל זכרוננו לברכה] דשבעת ימי בראשית הם ז"ת [ז' תחתונות] דעתיק כי ז"ת [ז' תחתונות] דעתיק היו מאירים אז ולכך היו העולמות בהזדככות רב ולאחר חטא עה"ד [עץ הדעת] ירדו העולמות למטה ונסתלקה שכינה מעל הארץ.

C'est pourquoi on comprend bien ce qu'a dit l'Ari zal, de mémoire bénie : les sept jours de Berechit sont les sept Séfirot inférieures d'Atik. Car les sept Séfirot inférieures d'Atik rayonnaient alors, et les mondes se trouvaient donc dans un grand état de raffinement ; après la faute de l'Arbre de la Connaissance, les mondes descendirent vers le bas, et la Chekhina (Présence divine) se retira de la terre.

19 ומעשה המשכן הוא תיקון לזה להיות דירה בתחתונים ושיהיה בחי' גילוי אור שבעת הימים וכמ"ש ברכות בראשית פ"ט עיקר שכינה בתחתונים היתה כיון שחטא אדה"ר [אדם הראשון] נסתלקה כו'

La construction du Michkan est une réparation de cela : afin qu'il soit une demeure dans les mondes inférieurs et qu'il y ait le niveau de la révélation de la lumière des sept jours. Comme il est écrit dans le [Midrach] Rabba sur Béréchit, chapitre 19 : « L'essence de la Chekhina était parmi les êtres inférieurs ; lorsque Adam, le premier homme, pécha, elle se retira », etc.,

וכנגדן שבעה צדיקים כו' עד עמד משה והורידה מלמעלה למטה וע"כ נק' שבעת ימי המילואים לשון מילוי ושלימות כי

« et leur correspondent sept justes », etc., jusqu'à : « Moché se leva et la fit descendre d'en haut en bas ». C'est pourquoi ils sont appelés « les sept jours des Milouïm », terme qui évoque le remplissage et la plénitude. Car

הנה לע"ל [לעתיד לבוא] כשיהיה תכלית השלימות כתיב והיה אור הלבנה כו' שיתמלא פגימת הלבנה ולא יהיה בה שום מיעוט שהוא בחי' עליית המל' להיות שניהן משתמשין בכתר א'

dans le Temps à venir, lorsque la plénitude sera ultime, il est écrit : « Et la lumière de la lune sera », etc. : la déficience de la lune sera comblée et elle ne connaîtra plus aucune diminution. C'est le niveau de l'élévation de Mal'hout, afin que les deux se servent d'une seule couronne ;

והיינו שיתעלה שם ב"ן [שם ב"ן] בשרשו בס"ג [בשם ס"ג] ע"י שלימות בירורים דרפ"ח ניצוצים דתהו ומעין זה היה ג"כ ע"י שהוקם המשכן שע"י נעשה עליות המל'.

c'est-à-dire que le Nom Ban s'élèvera jusqu'à sa racine dans [le Nom] Sag, grâce à l'achèvement du raffinement (birourim) des 288 étincelles de Tohou. Une semblable à cela se produisit également par l'érection du Michkan, car celle-ci entraîna les élévations de Mal'hout.

20 וזהו ענין שבעת ימי המילואים שממלאים החסרון והפגם ומילוי זה נמשך מבחי' שלימותא דכולהו והוא מבחי' אור שבעת הימים, אלא דאינו ממש כמו בחי' גילוי אור שבעת הימים דלע"ל [דלעתיד לבוא] שהוא בחי' עתיק

Tel est le sens des sept jours des Milouim : ils comblent le manque et réparent la déficience. Ce comblement est attiré du niveau de « la perfection de tous » (chleimouta dekhoulhou), et relève de la lumière des sept jours ; toutefois, il n'est pas tout à fait semblable au niveau de la révélation de la lumière des sept jours dans le monde futur, qui est le niveau d'Atik,

אבל כאן בשבעת ימי המילואים נ' בזהר שהוא מבחי' בינה והיינו דבינה לגבי ז"א הוא

mais ici, au sujet des sept jours des Milouim, il ressort du Zohar qu'ils relèvent du niveau de Bina. C'est-à-dire que Bina, par rapport à Zeir Anpin, est

כמו בחי' עתיק וכתר (וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שכ"ה דרוש ה') שהרי מת"ת [מתפארת] דאימא נעשה כתר לז"א, וכנודע ג"כ דבינה נק' לפעמים עתיקא בזהר

semblable au niveau d'Atik et de Kéter (comme il est écrit dans Etz Chaim, Shaar 25, Derush 5), car c'est de Tiferet d'Imma qu'est formé le Kéter de Zeir Anpin. Comme on le sait également, Bina est parfois appelée Atika dans le Zohar,

וגם שהתגלות עתיק הוא בבינה ועמ"ש ר"פ לך לך ובביאור ע"פ צאינה וראינה בסוף הדבור בענין פי שאו ידיכם קדש וברכו כו'.

et aussi parce que la révélation d'Atik se trouve en Bina. Voyez ce qui est écrit au début de la paracha Lech Lecha, ainsi que dans l'explication (Biour) sur « Allez et voyez », à la fin du discours, au sujet du sens de « Levez vos mains dans la sainteté et bénissez », etc.

21 ובוה יובן ג"כ מ"ש בזהר וההוא שמן עילאה כו' דאשלים לכל שבעה יומין כו' פי

On comprendra ainsi également ce qui est écrit dans le Zohar : « et cette huile supérieure », etc., « qui complète les sept jours », etc. Le sens est

שהוא ענין אור שבעת הימים שהאור הוא למעלה משבעת הימים עצמן דהיינו שהוא האור והחיות של הז"ת [הז' תחתונות] והיא בחי' ג"ר [ג' ראשונות] כנ"ל.

qu'il s'agit de la lumière des sept jours : la lumière est au-dessus des sept jours eux-mêmes, c'est-à-dire qu'elle est la lumière et la force vitale des sept Séfirot inférieures, et qu'elle correspond au niveau des trois premières Séfirot, comme mentionné plus haut.

כך ג"כ כאן בענין שבעת ימי המילואים שהם ג"כ בחי' שבעת הימים הנ"ל ושמן עילאה הוא בחי' אור החכמה שנמשך ומאיר בבינה הנק' שבעת הימים ונק' השמן אור שבעת הימים

Il en va de même ici au sujet des sept jours de la Milouïm, qui correspondent eux aussi au niveau des sept jours mentionnés plus haut : l'huile supérieure est le niveau de la lumière de 'Hokhma, qui est attirée dans Bina et y brille. Bina est appelée « les sept jours », et l'huile est appelée « la lumière des sept jours ».

ולכן עליו נאמר שבעת ימים ימלא כו', וע"ד דאיתא בפ' בראשית ד"ו ע"א רב ויקירא ועתיק יומין ופי' האשל אברהם שם דבחי' ישראל סבא נק' עתיק יומין

C'est pourquoi il est dit à son sujet : « Il remplira sept jours », etc. Cela s'apparente à ce qui est rapporté dans la paracha Berechit, folio 6a : « grand et précieux, et Ancien des jours ». L'Eshel Avraham y explique que le niveau de Yisrael Saba est appelé « Ancien des jours » (Atik Yomin),

כי סבא היינו עתיק יומין כמ"ש באד"ר [באדרא רבא] דקכ"ח ע"ב סבא דעתוי סתים כו' נמצא בחי' אור ישראל סבא המתלבש בבינה נק' לגבי ז"א בחי' עתיק יומין כו'

car Saba, « l'Ancien », désigne Atik Yomin, comme il est écrit dans l'Idra Rabba, folio 128b : « un ancien dont l'esprit est caché », etc. Il en ressort que le niveau de la lumière de Yisrael Saba, qui est revêtue en Bina, est appelé, par rapport à Zeir Anpin, le niveau d'Atik Yomin, etc.

והיינו משום ד'ישראל סבא שהוא ת"ת [תפארת] דאבא ממנו נעשה נשמה לכתר דז"א הנמשך מת"ת
[מתפארת] דאימא כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שכ"ב פ"ג [פרק ג']

Cela s'explique par le fait que Yisrael Saba, qui est le Tiferet de Abba, devient l'âme (nechama) du Kéter de Zeir Anpin, lequel est attiré du Tiferet de Imma, comme il est écrit dans Etz Chaim, Shaar 22, chapitre 3.

ולכן נאמר ימלא לשון יחיד דקאי על בחי' האור של שבעת הימים ואח"כ ביום השמיני ענין שמיני
למילואים שנטל עשר עטרות י"ל [יש לומר]

C'est pourquoi le texte emploie yemalei, « Il remplira », au singulier, car cela se rapporte au niveau de la lumière des sept jours. Puis, « le huitième jour » — c'est-à-dire le huitième jour de la Milouïm, qui « reçut dix couronnes » —, on peut dire

שהוא מעין הבחי' הנקרא שבעתים כאור שבעת הימים דלע"ל [דלעתיד לבוא] שזהו בחי' יסוד דא"ק [דאדם
קדמון] כמ"ש [כמה שכתוב לעיל] וכאן ששבעת הימים הם בבחי' בינה וכן אור שבעת הימים היינו הארת
חכמה שנמשך בבינה

qu'il s'agit d'une sorte du niveau appelé « sept fois, comme la lumière des sept jours » du Temps à venir, qui est le niveau du Yessod de Adam Kadmon, comme expliqué plus haut. Ici, les sept jours se situent au niveau de Bina ; de même, « la lumière des sept jours » est le rayonnement de 'Hokhma attiré en Bina ;

אבל ביום השמיני הוא בחי' עצמיות אבא וכמו בשמיני עצרת הוא גילוי בחי' ח"ע [חכמה עילאה] בקרוב כו'
Mais le huitième jour correspond au niveau de l'essence même d'Abba, tout comme, à Chemini Atséret, se révèle le niveau de la 'Hokhma supérieure (Hokhma Ila'ah) dans la proximité, etc.,

כמ"ש כמ"א בד"ה ביום השמיני עצרת שבחכמה נאמר אחכמה והיא רחוקה ממני שמאירה בבחי' ריחוק
כו' ובשמיני עצרת נמשך בחי' חכמה בבחי' גילוי כו'.

comme il est écrit ailleurs, dans le discours commençant par « Le huitième jour, une assemblée » : au sujet de la 'Hokhma, il est dit : « Je voulais devenir sage, mais cela est loin de moi », car elle brille selon un mode d'éloignement, etc. ; et à Chemini Atséret, le niveau de la 'Hokhma est attiré vers le bas selon un mode de révélation, etc.

22 וכך י"ל [יש לומר] ענין שמיני למילואים הוא ג"כ גילוי מח"ע [מחכמה עילאה] ממש ועיין בפי' בשלח ס"ג ב' ובפי' יתרו פ"ח א' דבינה נק' שביעאה.

Ainsi, on peut dire que le huitième [jour] des Milouïm est lui aussi une révélation de la 'Hokhma supérieure (Chochmah Ila'ah) elle-même. Voir également Parachat Bechala'h, 63b, et Parachat Yitro, 88a, où il est dit que Bina est appelée « la septième » (shevi'a'ah).

א"כ לפי"ז [לפי זה] י"ל [יש לומר] דביום השמיני היינו בחי' חכמה וזהו ענין עמיקא דכולא המבואר שם בפי' בשלח ע"ש במק"מ [במקדש מלך] בשם האריז"ל [האריז' זכרוננו לברכה].

Si tel est le cas, on peut donc dire que « le huitième jour » correspond au niveau de la 'Hokhma ; c'est là le sens de « la profondeur de tout » (amika dechula), expliqué dans la Parachat Bechala'h. Voir là-bas, dans le Mikdash Melekh, au nom de l'Ari zal, que sa mémoire soit bénie.

אמנם הנה בזהר פ"י דביום השמיני הוא בחי' מלי' והיינו כי תכלית וסוף הברכה וההמשכה הוא להמשיך השבעה יומין עילאין במדת מלכותו ית', ועמ"ש בד"ה שובה ישראל גבי

Cependant, le Zohar explique que « le huitième jour » correspond au niveau de Mal'hout. En effet, le but et le terme de la bénédiction et de l'effusion sont de faire descendre les sept jours supérieurs dans l'attribut de Sa souveraineté, qu'Il soit béni. Voir ce qui est écrit dans le discours commençant par « Reviens, Israël », au sujet de

כי עמך הסליחה למען תורא כי תכלית המכוון במעשה בראשית הוא כדי שיהיה יש ויהיה היש בטל והיינו במדת מלכותו י"ת [יתברך] כו'

« Car auprès de Toi est le pardon, afin que Tu sois craint » : le dessein ultime de l'œuvre de la Création est qu'il y ait un yesh (un être existant), et que ce yesh soit annulé ; cela relève de l'attribut de Sa souveraineté, qu'Il soit béni, etc. ;

וכדי לבוא לבחינה זו צריך להיות ע"י הארה והמשכה יותר עליונה מבחינת כי עמך הסליחה שהוא בחי' כי עמך מקור חיים כו' ע"ש.

et, pour parvenir à ce niveau, il faut une illumination et une effusion venant d'un niveau supérieur à celui de « Car auprès de Toi est le pardon », lequel correspond au niveau de « Car auprès de Toi est la source de la vie », etc. Voir là-bas.

23 ועדי"ז יובן כאן ענין ביום השמיני ועיין בפ' צו דל"ד סע"א [סוף עמוד א]. וזהו בחכמה יסד ארץ שהוא בחי' מל' אבא יסד ברתא כו'

De même, on comprendra ici la notion de «au huitième jour». Voir aussi Parachat Tzav, folio 34a, fin du côté a. Tel est [le sens de] «Par la 'Hokhma, Il a fondé la terre»: c'est le niveau de Mal'hout; «Abba a fondé la fille», etc.

ועיין בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך שמיני, ועדי"ז נתבאר במ"א ע"פ ביום השמיני שלח את העם ויברכו את המלך

Voir aussi le Pardes, dans Erchei HaKinuyim, à l'entrée «Shemini». De même, cela a été expliqué ailleurs à propos du verset: «Le huitième jour, il renvoya le peuple, et ils bénirent le roi»,

כי להיות המשכת בחי' מלכותו ית' עלינו הוא ע"י עסק התורה דמחכמה עילאה נפקת וזהו בחי' ביום השמיני כו' שמזה נמשך ויברכו את המלך כו' ע"ש.

car l'extension de Sa souveraineté, béni soit-Il, sur nous s'opère par l'étude de la Torah, qui «émane de la 'Hokhma supérieure». Tel est le niveau de «au huitième jour», etc., d'où découle «et ils bénirent le roi», etc. Voir là-bas.

24 וגם י"ל [יש לומר] פי' השמיני הוא מבחי' מלך השמיני הדר ועיין בפ' נשא דקמ"ב סע"א [סוף עמוד א]. ועמ"ש במ"א סד"ה ועשית בגדי קדש ולכך ביום שהוקם המשכן כתיב ויהי נועם כו'

On peut également dire que «le huitième» désigne le niveau du huitième roi, Hadar. Voir aussi la paracha Nasso, folio 142a, fin du côté a. Voir également ce qui est écrit ailleurs, à la fin du discours commençant par «Tu feras des vêtements sacrés». C'est pourquoi, le jour où le Michkan fut érigé, il est écrit: «Que la douceur...», etc. ;

ותכלית וסוף הברכה הוא להיות גילוי מלכותו ית' כו' ע"ש ויום הקמת המשכן הוא שמיני למילואים: et le but et le terme de la bénédiction est que se révèle Sa souveraineté, qu'Il soit béni, etc. Voir là-bas. Le jour de l'érection du Michkan est le huitième [jour] des jours d'inauguration.

25 ד ועוייל [ועוד יש לומר] בפ"י מילואים שממלא וממשיך האור מבחי" סוכ"ע בממכ"ע [בממלא כל עלמין] והיינו ג"כ ענין אור שבעת הימים שבחי" כתר הוא הממוצע המחבר וממשיך הארת המאציל א"ס ב"ה כנאצלים.

4. On peut encore expliquer le sens de Milouïm : ils emplissent et font descendre la lumière du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) dans celui de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin). Cela aussi relève de la lumière des sept jours, car le niveau de Kéter est l'intermédiaire qui relie et fait descendre le rayonnement de l'Émanateur, l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, dans les émanés [les niveaux émanés].

והנה נודע בפ"י מ"ש את השמים ואת הארץ אני מלא אני ממש היינו מהו"ע [מהותו ועצמותו] וכתוב מלא כל הארץ כבודו וכבודו היינו זיו יקריה זיו והארה לבד, והתירוץ הוא דאע"ג [דאף על גב] שמהותו ועצמותו ית' מלא השמים והארץ

Or, on sait, au sujet du sens de ce qui est écrit : « Je remplis les cieux et la terre » : « Je » désigne littéralement Son être et Son essence. Il est aussi écrit : « Toute la terre est pleine de Sa gloire », et « Sa gloire » signifie « le rayonnement de Sa splendeur » (ziv yekarei), un rayonnement et une illumination seulement. La réponse est que, bien que Son être et Son essence, béni soit-Il, remplisse les cieux et la terre,

אך הוא קדוש ומובדל מהעולמות שאין משיגים אותו כלל ומה שנמשך ומתגלה בעולמות זהו רק בחי' זיו יקריה זיו והארה לבד ועמ"ש מזה בד"ה ויקח קרח ובד"ה וזאת המצוה.

Il est néanmoins saint et séparé des mondes, car ceux-ci ne Le saisissent nullement ; ce qui descend dans les mondes et s'y révèle n'est que le niveau du « rayonnement de Sa splendeur », un rayonnement et une illumination seulement. Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par « Et Koré prit », ainsi que dans celui qui commence par « Et voici le commandement ».

26 ואמנם ע"י תומ"צ [תורה ומצות] ובפרט מעשה המשכן ועבודת הקרבנות הוא להמשיך גילוי אור הסוכ"ע ממש שהיא בחי' אני מלא להיות בגילוי ממש וכמ"ש לע"ל [לעתיד לבוא] ומלאה הארץ דעה את ה' ועמ"ש מזה בד"ה וידעת היום,

Cependant, par la Torah et les mitsvot, et en particulier par la construction du Michkan et le service des sacrifices, [le but] est de faire descendre la révélation de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) elle-même, qui est le niveau de «Je remplis», afin qu'elle soit effectivement révélée, comme il est écrit au sujet du Temps à venir: «La terre sera remplie de la connaissance de D.ieu.» Voyez également ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par «Et tu sauras aujourd'hui»,

וזהו ענין לשון שבעת ימי המילואים שהוא להמשיך מבחי' את השמים ואת הארץ אני מלא בבחי' מלא כל הארץ כבודו.

et tel est le sens de l'expression «les sept jours des Milouïm»: faire descendre le niveau de «Je remplis les cieux et la terre» dans celui de «Toute la terre est pleine de Sa gloire».

27 ועמ"ש במ"א ע"פ ואולם חי אני וימלא כבוד ה' כו'. ועיין ר"פ ויקרא ד"ב ע"ב בענין מלא לא כתיב ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם וכנזכר לעיל ע"פ ויקרא

Et voyez ce qui est écrit ailleurs au sujet du verset: «Mais, aussi vrai que Je suis vivant, la gloire de D.ieu remplira...», etc. Voyez aussi le début de la paracha Vayikra, folio 2b, à propos de «rempli» qui n'est pas écrit, ainsi que le Mikdash Melekh à cet endroit, et ce qui a été mentionné plus haut au sujet du verset: «Et Il appela»

אל משה ועיין בפ' נשא דקמ"א ע"ב בענין שם מלא ודקל"ט ע"ב. ועמ"ש סד"ה לא תהיה משכלה בענין את מספר ימיך אמלא מילוי היוםין כו'.

à Moché. Voyez aussi la paracha Nasso, folio 141b, à propos du «Nom complet», et folio 139b. Voyez également ce qui est écrit à la fin du maamar qui commence par «Aucune ne sera stérile», à propos de «Je remplirai le nombre de tes jours»: le remplissage des jours, etc.

(וגם כאן י"ל [יש לומר] כיהוא ית' נקי המתנשא מימות עולם סוכ"ע ושבעת ימי המילואים היינו להמשיך מבחי' המתנשא כו' בימות עולם מדות דאצילות, ועיין באדרא דף קל"ד ב' שיש ימי קדם וימי עולם כו'.

(Ici aussi, on peut dire que Lui, béni soit-Il, est appelé «Celui qui s'élève au-dessus des jours du monde», c'est-à-dire la lumière qui entoure tous les mondes; et les sept jours des Milouïm désignent l'attraction, depuis le niveau de «Celui qui s'élève», etc., vers les «jours du monde», les attributs émotionnels (midot) d'Atsilout. Voyez aussi l'Idra, folio 134b, où il est question des «jours d'antan» et des «jours du monde», etc.

וזהו ג"כ ענין כי שבעת ימים ימלא את ידכם כי הכהן הוא בחי' חסד דרועא ימינא וימין מקרבת שהוא בחי' שושבינא דמטרוניתא, ונודע כי החינוך צ"ל ע"י המשכה מבחינה עליונה יותר

Et c'est également là le sens de : «Car, durant sept jours, Il remplira vos mains» : le kohen est le niveau de 'Hessed (bonté), le «bras droit», et «la droite rapproche»; il est le niveau du «paranymphe de la Reine» (chouchvina deMatronita). Or, on sait que l'inauguration (hinoukh) doit se faire par une attraction depuis un niveau supérieur,

והיינו מבחי' ההוא שמן עילאה שהוא אור וחיות שבעת ימים שהם ז"ת [ז' תחתונות] כנ"ל ועיין ר"פ יתרו דס"ז ע"ב ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] שם שמבחי' הנ"ל נמשך הכח ועוז לבחי' כהן איש החסד שיוכל להעלות כו'

c'est-à-dire depuis le niveau de cette «huile supérieure», qui est la lumière et la force vitale des sept jours, lesquels sont les sept Séfirot inférieures, comme indiqué plus haut. Voyez le début de la paracha Yitro, folio 67b, ainsi que le Ramaz à cet endroit : depuis le niveau mentionné plus haut, le kohen, l'homme de 'Hessed, reçoit force et puissance afin de pouvoir élever, etc.

ועמ"ש ע"פ ביום השע"צ [השמיני עצרת] בענין פי' ה' צלך על יד ימינך הוא האהבה שבנפש וה' צלך על יד ימינך הוא מה שנמשך ע"ז מלמעלה מבחי' וימינו תחבקני ועמ"ש סד"ה ואכלתם אכול מענין ביום המשח אותו ועמ"ש בד"ה

Voyez ce qui est écrit au sujet du verset «Le huitième jour, une assemblée» (Chemini Atséret), à propos du sens de «D.ieu est ton ombre à ta droite» : [ta droite] désigne l'amour dans l'âme, et «D.ieu est ton ombre à ta droite» désigne ce qui est attiré sur elle d'en haut, depuis le niveau de «et Sa droite m'étérint». Voyez aussi ce qui est écrit à la fin du maamar qui commence par «Vous mangerez en abondance», à propos de «le jour où il fut oint». Voyez encore ce qui est écrit dans le maamar qui commence par

לכן אמור לבניי [לבני ישראל] מענין אשר נשאתי את ידי ובד"ה וידבר דעשה"ד [דעשרת הדברות] בענין פי' נדבת ידך ובד"ה צאינה וראינה בענין שאו ידיכם קדש ובביאור ע"פ ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר).

«C'est pourquoi, dis aux enfants d'Israël», à propos de «que J'ai levé la main»; ainsi que le maamar qui commence par «Et Il parla», sur les Dix Commandements, à propos du sens de «l'offrande volontaire de ta main»; le maamar qui commence par «Sortez et voyez», à propos de «Levez vos mains dans la sainteté»; et l'explication (Biour) sur «Et sous Ses pieds, il y avait comme l'ouvrage d'une brique de saphir».)

ועיין עוד מענין ימי המילואים בזהר פ' צו דף ל"ד ע"ב ובסוף ח"א [חלק א'] סי' כ"ה עוד יש לומר לענין פי' ימי המילואים ע"ד מ"ש בזהר ח"א [חלק א'] דס"ז ע"א בפ"י לה' הארץ ומלואה.

Voyez encore, au sujet des jours des Milouïm, le Zohar sur la paracha Tsav, folio 34b, ainsi qu'à la fin de la partie I, section 25. On peut encore expliquer le sens des «jours des Milouïm» à la lumière de ce qui est écrit dans le Zohar, partie I, folio 67a, sur le sens de «La terre et tout ce qu'elle contient appartiennent à D.ieu»;

ח"ב [חלק ב'] וארא ד' כ"ב ב' ד"נ ע"א דקצ"ה ע"ב. ח"ג [חלק ג'] דמ"ה ע"ב וע"ש ג"כ דמ"ב ב'.

Partie II, Va'eira, folio 22b ; folio 50a ; folio 195b. Partie III, folio 45b, et voir là également folio 42b.

עו"ל [עוד יש לומר] בפ"י ימי המילואים ע"פ משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] פ"ק [פרק קמא] דמגלה דף ו' ע"א ופ"ג [ופרק ג'] דפסחים דמ"ב ע"ב ע"פ בן אדם יען אשר אמרה צור על ירושלים כו' אמלאה החרבה לא נתמלאה צור אלא מחורבנה של ירושלים.

On peut encore expliquer «les jours des Miluim» d'après ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit dans le premier chapitre de Megillah, folio 6a, et dans le troisième chapitre de Pesachim, folio 42b, à propos du verset: «Fils de l'homme, parce que Tyr a dit contre Jérusalem...: "Je serai comblée, elle est dévastée"»: Tyr ne fut comblée que par la destruction de Jérusalem.

28 ופי' בע"ח [בעץ חיים] שער מיעוט הירח ספ"ב [סוף פרק ב'] שהמלכות דאצי' נאצלה בסוד שרש רק בחי' נקודה אחת וט"ס [וט' ספירות] באין לה בסוד תוספת ממלכיות שבט"ס [שבט' ספירות] העליונות.

Et il est expliqué dans Etz Chaim, Shaar Miut HaYareach (la Porte de la diminution de la lune), à la fin du chapitre 2, que Mal'hout du Monde d'Atsilout fut émanée, dans le secret de [sa] racine, comme un simple point ; et que les neuf Séfirot lui viennent, dans le secret d'un ajout, des niveaux de Mal'hout au sein des neuf Séfirot supérieures.

ובשעת חורבן בהמ"ק [בית המקדש] נתלבשו הט"ס [הטי ספירות] שבה ה נ"ל [הנ"ל] בקליפות, וזהו ענין שנתמלאה צור כו'.

Et au moment de la destruction du Saint Temple, ses neuf Séfirot mentionnées ci-dessus furent revêtues des kelipot ; et c'est là le sens de « Tyr fut remplie », etc.

29 ועדי"ז יש לפרש המדרש רבה באיכה ע"פ גדע בחרי אף כל קרן ישראל כו' יעו"ש [יעו"ש שם].

De même, on peut interpréter le Midrach Rabba sur Eikha, à propos du verset : « Il a tranché dans sa colère ardente toute corne d'Israël », etc. Voir là-bas.

וזש"ש [וזהו שכתוב שם] ג"כ במדרש ע"פ וילכו בלא כח לפני רודף א"ר [אמר רבי] אחא כשם שלא גלו ישראל אלא ברודף מלא היינו מה שנתמלאה צור כו' והיה הרודף מלא.

Et c'est également ce qui est écrit là-bas dans le Midrach, à propos du verset : « Ils s'en allèrent sans force devant le poursuivant » : « Rabbi A'ha a dit : de même qu'Israël ne fut exilé que par un poursuivant comblé » ; c'est-à-dire que Tyr fut comblée, etc., et que le poursuivant était comblé.

30 ובעבודה היינו מה שכל הע"ס [העשר ספירות] שבנפש השכל והמדות הוא מעמיק בהן רק בתאוות נפשו הבהמית. שע"ז נעשית הנפש הבהמית והיצה"ר [והיצר הרע] בבחי' בנין ע"ס [עשר ספירות].

Dans le service [divin], cela se produit lorsqu'une personne mobilise les dix Séfirot de son âme — l'intellect et les attributs émotionnels — et s'absorbe uniquement dans les désirs de son âme animale. Ainsi, l'âme animale et le mauvais penchant deviennent une structure complète (binyan) de dix Séfirot.

ובנפש האלקית נשאר רק נקודה אחת היא בחי' האמונה כי אפילו במצרים שהוא תכלית הקטנות נאמר ויאמן העם כו'

Et dans l'âme divine, il ne reste qu'un seul point, qui est le niveau de la foi. Car même en Égypte, qui était l'état de la plus extrême petitesse, il est dit : « Et le peuple crut », etc. ;

ואפ"י [ואפילו] גנבא אפום מחתרתא רחמנא קריא הרי שמאמין בהקב"ה ועכ"ז [ועם כל זה] עובר על רצונו ית' לפי שאמונה זו היא רק בחי' מקיף ועטרה.

et même « le voleur, à l'entrée du tunnel, invoque le Miséricordieux ». Ainsi, il croit au Saint béni soit-Il et, néanmoins, transgresse Sa volonté, qu'Il soit béni, car cette foi n'est qu'un niveau de lumière enveloppante (makif) et une couronne.

31 וצ"ל הדעת וההמשכה בפנימיות וזהו ענין התפשטות ט"ס [ט" ספירות] מהנקודה שיומשך הגילוי בשכל ומדות כו'. ועי"ז ממילא נחלש כח נה"ב [נפש הבהמית] ותאוותיה כי האור דוחה את החושך

Il faut la Daat (connaissance) et un déploiement vers l'intérieur. Tel est le sens de l'expansion des neuf Séfirot à partir du point : la révélation doit se déployer dans l'intellect et les attributs émotionnels, etc. Ainsi, de lui-même, le pouvoir de l'âme animale et ses désirs s'affaiblissent, car la lumière chasse l'obscurité.

וזהו ג"כ ענין אמלאה החרבה להפך כי ירושלים הוא יראה שלם ע"ד יראו את ה' קדושו וכשנבנה בחי' זו בשלימות עי"ז יבטלו מדות נה"ב [נפש הבהמית] כהמס דונג כו'

Tel est aussi, en sens inverse, le sens de «Je serai comblée quand elle sera dévastée» : Yerouchalayim signifie yira chalem, «crainte complète», à la manière de «Craignez D.ieu, vous, Ses saints». Lorsque ce niveau est édifié dans sa plénitude, les attributs émotionnels de l'âme animale sont ainsi annulés, «comme la cire fond», etc.

וזשארז"ל [וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ עלי עשור שכנור דלע"ל [דלעתיד לבוא] יהי' [יהיה] של עשרה נימין כי נר הוי' נשמת אדם נקי כנור נר כ"ו פי' כ"ו הוא מספר שם הוי' שמתגלה בהנשמה הנקרא נר.

C'est ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit à propos du verset «Sur un instrument à dix cordes» : la harpe (kinor) du Temps à venir aura dix cordes. Car «l'âme de l'homme est la lampe de Havaya» ; elle est appelée kinor, ner kaf-vav. Autrement dit, kaf-vav (26) est la valeur numérique du Nom Havaya, qui se révèle dans l'âme appelée ner (lampe).

ע"ד כל הנקרא בשמי כו' ואתם הדבקים בהוי' כו' ושיהי' [ושיהיה] הכנור של עשרה נימין שיהיו ע"ס [עשר ספירות] מאירים בגילוי בקביעות בנשמת אדם להיות ומלאה הארץ דעה כו'

Cela correspond à «Quiconque est appelé de Mon Nom», etc., et à «Mais vous qui vous attachez à Havaya», etc. La harpe aura dix cordes : [cela signifie] que les Dix Séfirot brilleront dans l'âme de l'homme, de façon révélée et permanente, afin que «la terre soit remplie de connaissance», etc.

וכתיב ומל ה' את לבבך כו' וכמ"כ [וכמו כן] למעלה בבחי' כנס"י [כנסת ישראל] יהיה בה ע"ס [עשר ספירות] בקביעות בחינת אהל כל יצען וכמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] בזכריה ע"פ ביום ההוא יהיה כו' ע"ש.

Et il est écrit : «D.ieu circoncirca ton cœur», etc. De même, en haut, au niveau de la Communauté d'Israël (Knesset Israël), les Dix Séfirot seront établies en elle de façon permanente, selon l'aspect d'«une tente qui ne sera pas déplacée», comme il est écrit dans le Likkutei Torah de l'Arizal sur Zacharie, à propos du verset «En ce jour-là, il y aura», etc. Voir là-bas.

32 וזשארז"ל [וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] כך אין נגאלין אלא בגואל מלא כו'. ועד"ז יובן ענין ימי המילואים להיות וימלא כבוד ה'.

C'est ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « De même, ils ne sont délivrés que par un libérateur complet », etc. De la même manière, on comprendra le sens des jours des Milouïm : que « la gloire de D.ieu remplisse ».

להמשיך הברכה וההמשכה בבחי' מלכות. אשר לא תחסר כל בה כו' וזהו ענין מרוב כל.

[C'est-à-dire,] faire descendre la bénédiction et le flux dans le niveau de Mal'hout, « où tu ne manqueras de rien (kol) », etc. Et c'est là le sens de « dans l'abondance de tout (kol) ».

33 והיא נק' כלה שמקבלת מבחי' כל כו' וזהו ע"ד והיה אור הלבנה כאור החמה.

Et elle est appelée kallah (fiancée), car elle reçoit du niveau de kol (« tout »), etc. Cela s'inscrit dans le même ordre d'idées que : « La lumière de la lune sera comme la lumière du soleil. »

כי מיעוט הירח היינו ג"כ הסתלקות הט"ס [הט' ספירות] מהמלכות כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שם ולע"ל [ולעתיד לבוא] שתהיה בבחי' אהל כל יצען זהו כאור החמה.

Car la diminution de la lune correspond également au retrait des neuf Séfirot de Mal'hout, comme il est écrit dans Etz Chaim, à cet endroit. Et, dans les Temps futurs, lorsqu'elle sera dans l'état de « tente qui ne sera pas déplacée », cela sera « comme la lumière du soleil »,

שיש בו האור תמיד בקביעות בלי שינויים כו' ומעין זה היה ענין ימי המילואים כו'

dont la lumière est constante, permanente et sans changement, etc. Les jours de l'inauguration en furent une sorte d'illustration, etc.

ועיין זח"ב [זוהר חלק ב'] פקודי דף רל"ה ע"א וזהו סיום הפסוק ביום חבוש ה' את שבר עמו ומחץ מכתו ירפא.

Voir aussi le Zohar, partie II, Pekudei, folio 235a. Telle est la conclusion du verset : « Le jour où D.ieu pansera la brèche de Son peuple et guérira la blessure de Son coup. »

פ"י שבר עמו הוא ענין אמלאה החרבה כנ"ל וזהו נמשך ע"י מ"ש כי שתים רעות עשו עמי אותי עזבו מקור מים חיים לחצוב להם בארות בארת נשברים (בירמ"י [בירמיה] ס"י ב' י"ג) ועיין מזה ברכות

Explication : « la brèche de Son peuple » désigne ce qui a été évoqué plus haut par « Je serai comblée tandis qu'elle est en ruines » ; cela résulte de ce qui est écrit : « Car Mon peuple a commis deux fautes : ils M'ont abandonné, Moi, la source des eaux vives, pour se creuser des citernes, des citernes crevassées » (Jérémie, chapitre 2, [verset] 13). Voir aussi à ce sujet le Midrash Rabbah,

כי תשא ס"פ מ"ב ובשה"ש [ובשיר השירים] רבה בפסוק אל תראוני שאני שחרחורת שעשו רעה אחת שקשה כשתים כו'.

Ki Tissa, à la fin du chapitre 42, ainsi que Chir Hachirim Rabbah, sur le verset : « Ne me regardez pas parce que je suis brunie » : ils ont commis une faute qui en vaut deux par sa gravité, etc.

והנה פ"י בורות נשברים היינו ההפך מבחי' באר מים חיים המבואר במ"א ע"פ עלי באר כו'

Or, le sens de « citernes crevassées » est l'opposé du niveau de « source d'eaux vives », expliqué ailleurs à propos du verset « Jaillis, ô puits », etc. ;

כ"א ההתקשרות בתאוות גשמיות ע"כ נק' בורות נשברים שהתאוות משכה"כ [משכירת הכלים] ועיין בזו"ג [בוהר חלק ג] פ' ואתחנן דרס"ו א' ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] שם שהאריך ועיין במא"א [במאורי אור] אות ב' סעיף י"א

mais il s'agit de l'attachement aux désirs matériels. C'est pourquoi elles sont appelées « citernes crevassées » : les désirs proviennent du brisement des réceptacles (chevirat hakélim). Voir le Zohar, partie III, Parshas Va'eschanan, folio 266a, ainsi que le Ramaz à cet endroit, qui développe longuement le sujet ; voir aussi Me'orei Or, lettre beit, section 11.

ומזה נמשך כי שתים רעות עשו היינו שגרמו כמעשיהם הרעים בחי' שנתמלאה צור מחורבנה של ירושלים וה"ז [והרי זה] רעה אחת שקשה כשתים. וזהו ענין שבר עמי הנמשך ממה שחצבו להם בורות נשברים.

De là découle : « Car ils ont commis deux maux » ; c'est-à-dire que, par leurs mauvaises actions, ils ont provoqué cette situation où Tyr s'est remplie des ruines de Jérusalem. Et c'est là « un mal aussi grave que deux ». Tel est le sens de « la brèche de Mon peuple », qui découle du fait qu'ils se sont creusé des citernes crevassées.

34 והנה לעייל [לעיתיד לבוא] נאמר ביום חבוש ה' את שבר עמו. ומבחי שבר ושכירה יתהפך לבחי שבר ותקוה.

Or, au sujet du monde futur, il est dit : «Le jour où D.ieu pansera la brèche (chever) de Son peuple.» Et du niveau de chever — brisure et éclatement — cela se transformera en celui de sever, espoir et attente.

וכמ"ש ברבות מקץ ר"פ צ"ט ע"פ כי יש שבר במצרים והיינו כמשארז"ל [כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] סוכה נ"ב א' ע"פ ואת הצפוני ארחיק מעליכם זה יצה"ר [יצר הרע] כו' שהוא הוא הגורם שבר עמו לחצוב להם כו'.

Comme il est écrit dans le [Midrach] Rabbah, Mikeitz, au début du chapitre 99, à propos du verset : «Car il y avait du grain (chever) en Égypte.» C'est-à-dire, comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie (Soukka 52a), à propos du verset : «Et le septentrional, je l'éloignerai de vous» : «C'est le mauvais penchant», etc. ; car c'est lui qui cause «la brèche de Son peuple» et les pousse à «creuser», etc.

35 ואזי ומחץ מכתו ירפא. וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] ברבות בראשית פרשה יו"ד דקאי על בנות שוח כו' ע"ש ובמשנה רפ"ה דשביעית.

Et alors, « Il guérit la blessure de Son coup ». Nos Sages, de mémoire bénie, disent dans le [Midrach] Rabba sur Béréchit, chapitre 10, que cela se rapporte aux benot choua'h [une sorte de figue], etc. Voir là-bas, ainsi que dans la Michna, au début du chapitre 5 de Chevi'it.

והענין כמ"ש הר"ש [הרבי שמעון] רפ"ק [ריש פרק קמא] דדמאי דאמרינן גבי עץ שאכל אדה"ר [אדם הראשון] דקרו ליה בנות שוח לפי שגרמו שוחה לעולם כו' ע"ש ופ"י שוחה יש לפרשו לשון חפירה ובור

L'explication est celle que donne le Rach au début du premier chapitre de Demai : au sujet de l'arbre dont Adam, le premier homme, mangea, on dit qu'il fut appelé benot choua'h parce qu'elles attirèrent une fosse (choua'ha) sur le monde, etc. Voir là-bas. Et choua'ha peut s'entendre au sens de creuser et de fosse,

כמו שוחה עמוקה פי זרות (במשלי כ"ב י"ד) והוא ענין לחצוב להם בארות נשברים הנ"ל גם יש לפרשו לשון הכנעה ושפלות

comme dans « La bouche des femmes étrangères est une fosse profonde (choua'ha) » (Proverbes, chapitre 22, [verset] 14) ; c'est là l'idée de « se creuser des citernes crevassées », mentionnée plus haut. On peut aussi l'expliquer au sens d'abaissement et d'humiliation,

כמו וישח אדם וישפל איש דהיינו שנתמעטה קומתו של אדה"ר [אדם הראשון] והוא ג"כ ע"ד הנ"ל בענין אמלאה החרבה.

comme dans « L'homme est courbé (vayichach), et l'homme est abaissé » : cela signifie que la stature d'Adam, le premier homme, fut diminuée. Cela aussi suit la même logique que ce qui a été dit plus haut au sujet de « Je serai comblée, elle sera dévastée ».

36 וז"ש [וזהו שכתוב] כי שחה לעפר נפשנו כו' ועש"ז [ועל שם זה] נקרא עה"ד [עץ הדעת] בנות שוח כו' ומשם שורש נה"ב [נפש הבהמית] הגורם שפלות לנה"א [לנפש האלקית] כו' להמשך אחר תאוות נה"ב [נפש הבהמית] וכנ"ל.

Et c'est ce qui est écrit : « Car notre âme est courbée jusqu'à la poussière », etc. C'est pour cette raison que l'Arbre de la connaissance est appelé « benot choua'h », etc. ; c'est de là que procède la racine de l'âme animale, qui rabaisse l'âme divine, etc., [de sorte qu'elle] se laisse entraîner par les désirs de l'âme animale, comme indiqué plus haut.

ולעיתיד יתוקן עץ הדעת ויתחבר עם עץ החיים. ואזי בנות שוח יהיו עושין פירות לשעתן שיהיה הגילוי למטה

Dans les Temps futurs, l'Arbre de la connaissance sera rectifié et uni à l'Arbre de vie. Alors, les « benot choua'h » produiront leurs fruits immédiatement (lesha'atan) : il y aura une révélation ici-bas

כמו למעלה וכמ"ש בועליך עושיך אלקי כל הארץ יקרא שבכל הארץ הלזו הגשמיות יהיה גילוי אלקות וכתוב יעננו ביום קראנו.

comme en haut. Ainsi qu'il est écrit : « Celui qui t'a épousée est ton Créateur... Il sera appelé le Dieu de toute la terre » : dans toute cette terre matérielle, la divinité sera révélée. Et il est écrit : « Il nous répondra le jour où nous l'appellerons. »

וזהו עושין פירות לשעתן ועמ"ש ע"פ והיה בן הבכור לשניאה. ואזי והיה אור הלבנה כאור החמה כו' :

Tel est le sens de « produire des fruits immédiatement ». Voir également ce qui est écrit au sujet du verset : « Si le fils premier-né est de la femme haïe. » Alors, « la lumière de la lune sera comme la lumière du soleil », etc.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likkutei-torah/tzav/5/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak